

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXXV. Argumentum. Ostenditur, Ministros ordinarios Baptismi esse Papam in toto orbe, Episcopum in sua Diœcesi, & Parochum in sua Parochia. At in casu necessitastis, quilibet potest baptizare, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

debere potius permittere mortem filii sui sine Baptismo, si ipse nesciat illum baptizare, quam dare pecuniam alicui Simoniaci, ut eundem baptizet. *Glossa vero in cap. Baptizandis. in verb. moliantur. 1. q. 1.* ait, hanc doctrinam esse veram speculative, sed in praxi non servandam. Quæ quidem secunda opinio strictior, imò strictissima sustinetur ab eodem Eminen. Purpurato de Lauræa etiam in tract. de Baptism. disp. 15. num. 15. cum quæstio nobis, & studiosis nostris transeundum; ut horrorem concipiamus peccati mortalis, & sacrilegæ actionis. Ita tamen ut sciamus in casu proposito, esse quidem infantem baptizandum à Parocho, præcipue si ille sit in mortis periculo, sed præmissa actu contritionis, cum proposito confitendi quanto citius poterit. Idcirco oportet ut dicta rigorosa opinio ne ut discamus, & populum doceamus, actus contritionis elicere, ita ut etiam ex abrupto dignè, ac licitè possimus administrare Sacramenta; non autem, ut sinamus aliquem infantulum decedere sine Baptismo; quia committeremus aliud mortale peccatum contra charitatem, non adjuvantes proximum in extremæ necessitatis casu; quod quidem esset committere peccatum mortale, abstinendi causa à peccato mortali. S. Thom. 2. 2. q. 25. art. 8. Maltrius in Theol. Moral. disp. 10. num. 51. & 52. Layman lib. 2. tract. 1. cap. 3. de Ordine charitatis n. 3. & Gobat tract. 2. num. 237.

DECISIO XXXV.

ARGUMENTUM.

Ostenditur, Ministros ordinarios Baptismi esse Papam in toto orbe, Episcopum in sua Diocesi, & Parochum in sua Parochia. At in casu necessitatis quilibet potest baptizare, servata tamen prærogativa personarum hic notata. Utrum Angeli possint ministrare baptismum? & an etiam demones?

SUMMARIUM.

- 1 Papa est minister Baptismi ordinarius in toto mundo.
- 2 Episcopus quilibet in sua Diocesi.
- 3 Baptizare est de Juribus Parochialibus.
- 4 Diaconus quando possit solemniter baptizare?
- 5 Parochus nondum Sacerdos an possit baptizare.
- 6 Necessitatis in casu quilibet potest baptizare.
- 7 Ordo servandus inter Personas pro Baptismo in casu necessitatis.
- 8 Angeli an possint baptizare? & an Demones?

IN omni Sacramento principaliter cognoscere oportet Quis sit ejus Minister, à quo possit dispensari; & hoc multo magis est sciendum in Baptismo, quapropter hic examinabimus, Quis sit proprius Minister Baptismi extra casum necessitatis? Respondent omnes Doctores, tam Theologi, quam Canonistæ, In toto mundo esse Summum Pontificem; ideoque Beatus Pius Papa Quintus Familiam quamdam, ex primariis inter Judæos, ad fidem Christianam conversam, in Ecclesia Sancti Petri Romæ, magno populorum concursu, & apparatu, propria manu baptizavit; idemque fecit Summus Pontifex Gregorius XIII. ut notat Barbosa de Offic. & potest. Episc. part. 1. tit. 2. gloss. 2. 17. num. 10. & 11. In tota autem sua Diocesi or-

dinaris minister Baptismi est Episcopus, qui cum sit Princeps in sua Ecclesia, ad eum spectat principaliter recipere advenientes ad ejus gremium, ut ex Scoto, & S. Bonavent. probat Emin. Card. de Lauræa de Baptism. disp. 15. num. 4. præcipue si baptizandi sint adulti, ne fortè ob quæstum reiterent Baptismum. Sarnell. d. epist. 31. pag. 227. In Parochia verò est solus Parochus. cap. Constat. 17. De Consecrat. disp. 4. ea ratione, quia baptizare censetur inter jura Parochialia Rota decis. 52. à num. 34. & seqq. part. 2. divers. Loter. de Re benefic. lib. 1. quæst. 28. num. 54. Gobat de Baptism. tract. 2. num. 130. & Barbosa de Parocho cap. 18. num. 7. Ex delegatione autem facta ab Episcopo, vel à Parocho quilibet Sacerdos est minister Baptismi, extra necessitatem, & solemniter conferendi. Thom. 3. part. 4. q. 67. art. 2. Emin. Cardin. de Lauræa d. disp. 15. num. 5. Barbosa de Parocho d. cap. 18. num. 9. Diaconus etiam extra casum necessitatis potest esse minister solemniter Baptismi, ex commissione tamen Episcopi, seu Parochi; id est, si ab Episcopo, vel Parocho delegetur ei in aliquo casu hoc munus solemniter baptizandi. Cap. Diaconos. 13. & ibi gloss. dist. 93. cap. Constat. 17. ubi pariter Glossa in verb. Presbytero. de Consecrat. disp. 4. Layman lib. 5. tract. 2. cap. 7. num. 3. Gobat d. tract. 2. num. 137. ubi tamen docet, hoc munus non esse delegandum Diacono, nisi quando nullus Sacerdos haberi posset, cui Parochus impeditus committat facultatem baptizandi, attenta consuetudine, quæ à Diacono hoc ministerium abstulit ex Scoto in 4. dist. 4. art. 1. Imò idem Gobat ibid. num. 140. ex Suarez, & Vasquez subdit, Diaconum baptizantem solemniter extra casum necessitatis, & sine commissione Episcopi, vel Parochi, incurrere irregularitatem decretam in cap. 1. de Cleric. non ordin. ministr. quod nos notavimus supra Decis. XXVIII. num. 2.

Porro quod diximus supra, Parochum esse ordinarium ministrum Baptismi in sua Parochia, intelligere debemus, si sit Sacerdos, aut saltem Diaconus quandoquidem in ordine Subdiaconatus; aut in minoribus ordinibus tantum constitutus, quamvis assequatur Parochiale beneficium, non habebit Jus baptizandi extra casum necessitatis Gobat d. tract. 2. de Baptism. num. 138. & 139. Quamvis contrarium procedat in Sacramento Matrimonii, quod validè celebratur coram Parocho etiam non Sacerdote Gobat tract. 9. n. 486. Diana par. 11. tract. 3. res. 32. legenda in Coordinato tom. 2. tract. 6. resol. 88. Imò non habente, nisi solam primam tonsuram, si ipse Parochus possessionem Parochialis Ecclesiæ sit adeptus. Barbosa de Parocho. cap. 21. num. 60. & de Episcopo allegat. 32. num. 105. ubi cumulat alios.

Quod si queramus, Quis sit Minister Sacramenti Baptismi in casu necessitatis? Dicendum est, In casu extremæ necessitatis pueri, Verbi gratia, periclitantis, quamvis personam humanam rationis participem, virum, aut feminam, fidelem, aut infidelem, Catholicam, sive hæreticam, non solum validè, sed etiam licitè baptizare posse dummodo apta sit puerum abluere, & legitimam formam proferre, cum debita intentione faciendi, quod facit Ecclesia. Cap. Firmiter de Summa Trinit. & fide Cathol. Cap. In necessitate, & in cap. A quodam. de consecrat. disp. 4. Concil. Florentin. in Decret. Eugenii. S. Thom. 3. p. q. 67. art. 3. Emin. Cardin. de Lauræa de Baptism. d. disp. 15. art.

15, art. 1. per totum. Emin. Cardin. Capisucchi in *quæst. Theolog. select. quæst. 1. pag. 4. col. 1. & ibi cap. Si quem forte 24. q. 1. cap. Præter. §. Verum. 32. dist. & in cap. Arrianos. 1. q. 1. Barbosa de *Jure Ecclesiast. Univ. lib. 1. cap. 34. num. 32. & Mastrius in Theol. Moral. d. disp. 17. num. 33. ubi subdit, quod hujus liberæ facultatis congruentia est maxima hujus Sacramenti necessitas, ob quam Divina Pietas voluit, ut à quocunque homine in casu necessitatis, validè, & licet conferri posset. Est tamen servandus aliquis ordo personarum in hoc necessitatis casu, pro ministrando Baptismo, videlicet, ut Sacerdos præferatur Diacono, Diaconus Subdiacono, Subdiaconus initiatis minoribus ordinibus; Clerici tonsurato tantum; habens primam tonsuram præferatur laicis, & inter laicos femina non baptizet præsentem viro; nisi ipsa esset magis instructa in hoc ministerio, quam vir. Mastrius d. disp. 17. num. 33. & Layman, d. lib. 5. tract. 2. cap. 7. num. 3. & 4. qui advertunt, esse culpam gravem pervertere dictum ordinem in exclusionem habentium ordines sacros; venialem verò si agatur inter habentes ordines minores, vel inter laicos. Cæterum omnes prædicti in casu necessitatis baptismum privatum dare possunt, non autem solemne; quia si quis non Sacerdos baptizaret cum caeremoniis, & solemnibus ritu, mortaliter peccaret, & irregularis fieret. cap. 1. de Cleric. non ordin. ministr. & Mastrius d. num. 32. in fine.**

Corollarium loco, hic duo Quæstiones curiosa, unico Verbo veniunt resolvenda. Unum est, an Angelus possit esse minister Sacramenti baptismi? Et affirmativè respondet Bonacina de *Sacr. disp. 2. q. 2. punct. 5. proposit. 2. n. 8. Gobat tract. 1. num. 50. & tract. 2. num. 158. & docet S. Thomas 3. p. q. 64. art. 7. scilicet ex Dei speciali commissione. Quod Angeli baptizaverint, me legisse non memini, sed utique quod ipsi fuerint Patrimi dum de Sacro fonte lavaretur S. Eusebius, qui postea fuit Vercellensis Episcopus, ut scribit S. Antoninus in sua *Historia par. 2. tit. 10. cap. 1. §. 2. At S. Venerandum fuisse baptizatum à Christo Domino diximus supra Decis. XXXIII. num. 8. prout etiam Christum Dominum baptizasse S. Philemonem Martyrem notat ipse Gobat d. tract. 1. num. 158. & P. Bagatta in *Admir. orb. Christ. tom. 2. lib. 3. cap. 1. §. 2. num. 15. ex Surio in ejus vita. Quælitum alterum est, an diabolus possit ministrare hoc Sacramentum Baptismi? Et responderet affirmativè, si sic Deus illi imponeret, Emin. Card. de Lauræa, ex mente Scoti, d. disp. 15. de Baptism. num. 25. Verum quia diabolus est pater mendacii, & ejus invidia perdere nititur, quos Deus ad Cælum advocat, timendum esset de fraude, & Baptismum repetendum foret sub conditione; quod docet etiam de strigibus sagis, & aliis maleficis mulierculis, à quibus collatus foret Baptismus, etudite Gobat d. tract. 2. à num. 683. & seqq.***

D E C I S I O XXXVI.

A R G U M E N T U M.

In duobus sequentibus casibus duo quæruntur. An quis possit baptizare seipsum? & an Patrinus non baptizatus contrahat cognationem spirituales? Infidelis baptizans eam non contrahit. Sed utique carnalem, si coeat cum fidei.

1. Seipsum an quis possit baptizare? Rationes quod sic.
2. Jura, & rationes quod non.
3. Patrinus non baptizatus an contrahat cognationem spirituales?
4. Infidelis baptizans an eadem cognationem contrahat?
5. Et an cognationem carnalem si coeat cum fidei?

Non levis est disputatio, quam faciunt Theologi, an quis possit baptizare seipsum? Quapropter ad intelligentiam hujusmodi difficultatis datur casus iste. Cathecumenus bene instructus in fide, & proximè baptizandus, nocte correptus gravi cordis dolore, solus existens, & timens mori, seipsum baptizat. Quæritur, an validè? Videbatur dicendum, quod validè se baptizaverit. 1. Quia Eucharistiam quis potest sibi ministrare. Ergo & Baptismum. 2. Quia de Judæo, qui seipsum baptizavit; dicitur, quod si talis continuò decessisset, ad cælestem Patriam protinus evolasset in cap. *Debitum 4. de Baptismo*. 3. Quia ex S. Augustino *Accedente Verbo ad elementum fit Sacramentum*. Sed in nostro Casu Verbum accessit ad elementum. Ergo. 4. Tria requiruntur ad Sacramentum, Materia, forma & Intentio. Sed hic interveniunt hæc tria. Ergo. 5. Ob necessitatem Sacramenti Baptismi permittitur est baptizare etiam Paganis. Ergo multò magis sibi ipsi. 6. Si quis in necessitatis articulo non posset seipsum baptizare, esset sibi præclusa via salutis. Ergo.

His tamen, & similibus minimè obstantibus, omnes dixerunt, prædictum Cathecumenum non fuisse validè baptizatum, & idèd teneri suscipere 2. Baptismum; quia sic decissum est ab Innocentio Tertio in cit. cap. *Debitum 4. de Baptismo*, & docent Glossæ in cap. *Baptismi 32. in Verb. Necessitatis. de Consecrat. dist. 4. & in cap. Baptizandis. 98. in Verb. moliantur 1. q. 1. Emin. Card. Toletus in Summa lib. 2. cap. 16. num. 1. & eod. lib. 2. cap. 20. Summa Dian. Verb. Baptismi minister. num. 45. Et Eminen. Card. de Lauræa de Baptismo d. disp. 15. art. 3. per totum. rationes autem sunt plurimæ. 1. Quia inter ministrum Baptismi, & baptizatum requiritur personalis distinctio; nam Baptismus noster fuit figuratus in Baptismo Christi, in quo ipse non à se, sed à Joanne voluit baptizari. 2. Quia quando Christus instituit hoc Sacramentum, ostendit, debere esse distinctum ministrum à suscipiente: dixit enim: *Ite, docete omnes gentes baptizantes eos, &c.* & sic in Verbo *Ite* coexistit *Vos*, quæ est una persona: & in *ly Eos*, designatur alia distincta à præcedenti. 3. In Baptismo celebratur spiritualis generatio, de qua dicitur: *Oportet vos nasci denud.* Joan. 3. 7. Sed in carnali generatione qui gignit, est alia persona ab ea, quæ gignitur. 4. Inter patrem, & filium est semper distinctio personæ. At baptizans est pater spiritualis baptizati. Quæ omnes rationes desumuntur ex eodem cap. *Debitum 4. de Baptismo*, & eas repetunt S. Bonavent. Scotus, Alenf. & alii apud Emin. Card. de Lauræa d. art. 3. disp. 15. & influant omnes Moralistæ.*

Neque obstant argumenta contraria. Non primum, quia in Eucharistia non est confectio Sacramenti, sicut in Baptismo. Non secundum; verum est enim quod ille Judæus, si continuò decessisset, protinus ad cælestem Patriam evolasset, sed non propter